

BUDAPESTI ÚJSÁG

Tek. Magyar Nemzeti Múzeum
Széchenyi könyvtára
Budapest

SZERKESZTŐSÉG
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS, EGY HÓNAPRA 280 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Masaryk forradalmasító stratégiája Magyarország ellen

(VI) Masaryk Tamást, a cseh köztársaság elnökét, a világháború legnagyobb propagandaművészt, a jelenkor mélyretekintő filozófusát, a káprázató politikai lángészét, talán mégse tekintjük szenilis bábunak, amikor vasárnapi nyilatkozatában területeket ajánlott fel Magyarországnak, hétfőn pedig budapesti követésége brutálisan belecaffolt és odami nősítette szavait, hogy a határrevízió nem lehetne egyoldalú, hanem cseh területek is kiterjesztést kívánnak Magyarország rovására. Hagyjuk ezt a könnyűvérvérűséget a pesti sajtónak és tiszteljük jobban ellenségeinket, akik bizony nem estek a fejük lágyára. Masaryk nyolc adakszor ajánl fel területváltozást, ami nem ok arra, hogy lekicsinyeljük, hanem hogy még komolyabban mérlegeljék szavait. A pöröly is sokszor lesújt az üllőre, mikor a vasat kovácsolja. *A vasat előbb izzásig melegítik.* A vas ebben az esetben: Magyarország, amelyet most kitétek a tűz hatásának. Masaryk nagymestere ennek a munkának.

Pasics, a sötét és véres balkáni zsarnok is háromszor — kétszer amerikai újságírók, egyszer az egykori magyar emigráns publicista, mostani nagyhatalmu pesti szövetkezeti igazgató útján — ajánlott területeket Magyarországnak és szavait minden alkalommal nagy nemzetközi akciók — egyik esetben a szociáldemokráta bojkott — követték Budapest ellen. Masaryk mostani megnyilatkozásának ugyanez a természetrajza.

Rothermere lord müncheni üzenete a legjobb bizonyíték arra, hogy a középeurópai játszma a döntő húzások előtt áll. Masaryk, Benes és munkatársaik, ha kissé idegesek is, abban előnyösen éltek a magyar diplomataktól, hogy van bátorságuk hozzányulni az elodázhatatlan kérdésekhez, a revízióhoz is. Ha már ütött az óra, miért ne ők támadjanak, miért ne alakítsák az ügyet a maguk érdekei szerint, miért ne kompromittálják, miért ne vetéljék el a revíziót, ha már napirendre tolokodott, miért ne vigyék a leányt a genfi álarcosbálba, miért ne vessék alá a „demokráciát”, a „parlamentarizmus” gyilkos, lejárató proceduráinak? Miért ne alakítsák bohózzá azt, ami az ő számukra tragédiának indult? Cáfolják egymást, ellentmondanak egymásnak, hogy jobb vigjátéki hangulatot teremtsenek, de a magyaroknak más taktikát ajánlanak, a határváltoztatást a parlamenteknek tartják fenn, a kis- és nagytantant hozzájárulásától teszik függővé.

Játékuk mögött pedig mindenre-kész harci elszántság rejlik, gyakorolt jobbjuk bizony markolássza a tört, amelyet a magyarság szívének

szánták. Mert tisztábban látnak a magyar diplomataknál, számolnak a pusztá tennyel, hogy a mai Kis-magyarország léte is összeférhetetlen a kisántantallamok fennmaradásával — pedig a mai Magyarország nemsens az ő szemükben is — következképp számolunk azzal, hogy a szentistváni gondolat és a kisántant-koncepció harcában az egyik felholtan marad a porondon. Az ütközet előtt jó stratégiák módjára kikémelelik a terepet, érintkezést keresnek az ellenséggel, hogy kitapogassák

gyöngéit, furcsa, ellenmondó ajánlatokat tesznek neki, hogy zavarba hozzák és pártütést szítsanak soráiban. Budapest máris kapkolja fejét és nem tudja hova tenri a „szenzációs” megnyilatkozást, a Masaryk-parti köruti sajtó takélyas menetet indítványoz Prága ablakai alá. Közben a magyarok álmélkodnak, vagy egymással néznek tarkasszemet, a csehek serényen eregetik a kísérleti léggömböket, amelyekre innen a fegyelmetlen, vagy áruló gyalogság ráützel, ágenseik, kémeik vígan cikáznak.

A kisebbségi magyarok sokkal jobban ismerik ezt a taktikát, amely felváltva víz alá nyomja a kiszemelt

áldozatot, aztán levegőre engedi, hogy az élet reményességének fölkelésével még jobban zavarba hozza és még biztosabban megfojtja.

Az ellenforradalomban fogant keresztény Magyarország, a fasizmus szövetségese, ellensége a mai kisántantnak, a szabadkőművészségnek, Paneurópanak, a nemzetközi bankokráciának, az ipari karteleknek, a szociáldemokráciának. Masaryk tisztában van ezzel. Mindezek az erők ugyanarra az egy tétre játszanak az 1930-as őszben, amely tétnek ihletett órájukban talán ezt a nevet adják: „téli forradalom” Magyarországon.

Vita a hadikölcsönökről és az „utszéli bankok”-ról

Bácsbodrogvármegye közgyűlésén nagy vitát idéztek elő Békés vármegye és Szeged város átiratai a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik járulékaiknak rendezése és a hadikölcsönkötvények valorizációja tárgyában a kormányhoz intézett felirataik támogatása iránt. A kisgyűlés javaslata az volt, hogy a vármegye közönsége csatlakozzék a mozgalomhoz és a maga részéről is intézzen feliratot a kormányhoz.

Willmann János — az első hozzászóló — szerint a kérdést úgy kell megoldani, hogy ne a bankok jussanak nagy jövedelmekhez, hanem az ősgyűzők, elsősorban a mezőgazdák vehessenek lélekzetet. Indítvány az, hogy a hadikölcsönző-jegyző birtokosok ugyanolyan kamatért kaphassanak kölcsönt közvetítés nélkül a Nemzeti Banktól, amelyért bármely „utszéli bank.”

Dr. Marschal Ferenc országgyűlési képviselő a hadikölcsönhelyzet tüzetes ismertetése után a gyakorlati megoldhatóság szempontjából azt kérte: vegyék be a feliratba, hogy a Nemzeti Bank statútumai megváltoztassanak és a hitelképes gazdák így közvetlenül a Nemzeti Banktól kaphassanak kölcsönt. A Bank alapszabályai a merkantil Anglia mintájára készültek, mi pedig agrárország vagyunk. A hadikölcsönkérdés végleges rendelkezéséig a jegyzés tényleg tekintetbeveendő a hitelnyújtásnál.

Medveczky Károly a biztosítási ügy államosításával kívánja a szükséges alapot a valorizációhoz megteremteni.

Az alispán rezüméje után a nagygyűlés úgy határozott, hogy a három javaslatot, amelyek kiegészítik egymást, beveszik a kormányhoz intézendő fölterjesztésbe.

A gazdák nem fogadnak napszamosokat, hanem családjukkal végzik a munkát Az alispán jelentése a megyegyűlés előtt

Bácsbodrogvármegye hétfői nagygyűlésén dr. Szabovljevic Dusan alispán a közigazgatási élet minden részletére kiterjedő jelentést olvasott fel. Átélt — ugymond — háborút, megszállást, menekülést, de olyan nehézségekkel tele válságot még nem látott, amilyen a mostani. A közigazgatási viszonyok romlása ránehezedik a vármegyére. Ebben a helyzetben igyekezett a költségvetést redukálni, mégse tudta pótolni azt a hiányt, mit a földadó leszállítása

okozott. A nehéz kereseti és megélhetési viszonyok közbiztonsági téren is éreztetik hatásukat: szaporodnak a lopások. A nagy szárazság óriási bajokat idézett elő a tarmánynál, az állatállomány téli táplálásánál. A mezőgazdasági munkások helyzete igen megromlott, mert a gazdák maguk végzik el családjukkal a munkát és nem fogadnak napszamosokat.

Ezek csak a legfeltűnőbb kiszakított részei az alispáni jelentésnek,

amelyre alkalomadtán visszatérünk.

Willmann János hozzászólásában azt hangoztatta, hogy nem lehet tovább is bizakodni alap és rezon nélkül a gazdasági viszonyok javulásában, mert az lesz a vége, hogy elsüllyedünk. A bizalomból nem tudunk megélni — sem mi, sem az állam, hanem le kell vonni a helyzet konzekvenciáit és cselekedni kell. Talán az lenne az első lépés: a megyevezetőség értesítse a pénzügyigazgatóságot, hogy a termelési költségek nagyobbak a bevételeknél.

— **Közös szent áldozás.** A kis-szent Teréz leánykongregáció pénteken 7 órakor a zárdai kápolnában közös szent áldozást tart védőszentjének, kis-szent Teréznek tiszteletére.

— **A Ciszterci Rend gyászja.** A magyarországi Ciszterci Rendet újabb súlyos gyász érte. Szeptember 28-án nemes munkában eltöltött élet után hunyt el a Rend egyik kiváló értéke az 58 esztendő Bölcskey Ödön Lajos áldozópap, székesfehérvári reál-gimnáziumi tanár. Tegnap délelőtt temették el Zircen nagy részvét mellett s ugyan e napon tartották érte az engesztelő gyászistentiszteletet is. A hosszú betegség után elhunyt Bölcskey 1872. február 6-án Szombathelyen született. A Rendbe 1891-ben lépett és 1898-ban szentelték áldozópappá. Rendi munkakörben 32 évig működött, ebből 1 esztendőt lelkesíti, a többi tanári pályán töltötte.

— **Tárogató ajándékozás.** Báró Vojnits Miklós a bácsalmási kerület országgy. képviselője mult héten Madarason tett látogatást, amikor is Trentz Henrik községi főjegyző, lev. egy. elnöknek egy tárogatót adott át azzal a kikötéssel, hogy azt annak a levetének adományozza, aki legjobban tud majd rajta játszani. Leventeoktatók már fel is hívták a levetéket figyelmét s az önként jelentkezők már próbálgatnak is. A kíváncsiak s jelentkezők száma nagy úgy hogy a bizottságnak nehéz feladata lesz, kinek adja a tárogatót.

Hitler válaszolt Rothermere lordnak Az angolok és németek sem lesznek örökre ellenségek

Rothermere lord lapja, a Daily Mail közli Hitlernek Angliához intézett üzenetét. A lap lipcsei különtudósítója, aki ezt az üzenetet közvetítette, a következőket írja: Hitler hatalma nem szóbeli képességében és a tömegek feletti hatalmában, hanem meggyőződésében rejlik.

Hitler a Rothermere cikkéről a következőket mondotta:

— Rothermere lord azt hozta az angol nemzet tudatába, hogy Németországnak, miután 12 évet töltött a versaillesi fegyházban, ugyanazokkal a jogokkal kell bírnia, mint a többi országnak.

— Ha Európa elhatározza, hogy életfogytiglani fegyházra ítéli Németországot, akkor az a veszély fenyegeti, hogy az európai nemzetek között egy elkésereedett, kétségbeesésében a gonoszított határáig elmenő

nemzet fog élni. Hogy ez a bolsevizmust jelentené, azt minden gyermek kitalálhatja. Rothermere felismerte a halogatás veszélyét, amely a genfi humbergban rejlik. Remélhető, hogy Rothermere lord értékes kezdeményezése szabaddá teszi az utat, amelyen haladva, hasznos megbeszéléseket folytathatnak és mielőbb barátságos formában rendezhetik az európai ügyeket.

— Az angolok és németek — folytatta Hitler — nem maradhatnak örökre ellenségek. Nemcsak Angliának, hanem minden nemzetnek érdeke, hogy Németországban egy erős pártot találjanak, amely védőbástya lesz a bolsevizmus ellen. Egyszer talán Anglia is nehézségekkel fog küzdeni és eljőhet még az az idő, amikor a német barátság nem lesz értéktelen.

Szolgabírószági palota épül Jánoshalmán és Bácsalmáson

A vármegye hétfői nagygyűlésén dr. Szabovljevic Dusan aispán előterjesztette javaslatát a jánoshalmi és bácsalmási szolgabírószági épület emeléséről, amihez a fedezetet a kárpótlási vagyontól veszik és így semmiféle megterhelést sem okoznak a vármegye közönségének. Bácsalmáson a szolgabírószág egy régi istállóban van, Jánoshalmán pedig két szobában zsufolódik össze, szó sem lehet nyugodt munkáról, mert a tisztviselők és a felek tö-

mege folyton zavarja egymást.

Dr. Marschal Ferenc hozzászólásában hangoztatta, hogy Jánoshalmán az építkezés, amely enyhíteni fogja a munkanélküliséget, már a közhatalmi tekintély megóvása végett is szükséges. A nagygyűlés elfogadta a javaslatot és megbizta az aispánt, hogy helyszíni szemlén tegye meg a szükséges lépéseket a telek megszerzése és az építés előkészítése végett.

A szentistváni kivándorló hányattatásai és szenvedései „Kinodában”

Tele reménnyel és bizakodással indult utnak két évvel ezelőtt, hozzátartozóinak lebeszélése és minden ellentétele dacára egy szentistváni fiatal gazda, hogy Kanadában munkája révén kis vagyont tegezen szert, amivel majd itthon megvehetné a maga és családja boldogulásának alapjait. Hiábavaló volt a sok ellentétele, nem használt semmit a jóakaró figyelmektetés, lebeszélés: a fiatalember végig kitartott terve mellett. Megis szerzett mindent az amerikai uthoz s a küzdelmes, hosszú utazással elért végre Kanadába, államainak ígért földjére. Itt várt azonban rá a legnagyobb megpróbáltatás. Heteken, hónapokon keresztül minden vágya volt: munkát szerezni, alkalmazást találni. Sok hányattatás és szenvedés után végre sikerült neki nagynehezen csekély munkadíj mellett elhelyezkedni. A több nyelven beszélő honfitársunk azóta is a keserű panaszokkal teli leveleket küldi haza. A kereseti viszonyok nagyon rosszak. A dollár nagy ur, nem szívesen keres hajlékot a szegény kivándorolt tárcájában.

A most érkezett levélben írja, hogy a francia származású munkaadójánál egy kivándorolt francia munkás fele bérért ajánlkozott a mi földünk munkájának elvégzésére. Így a sokat hányattott fiatalember alkalmasint ismét a munkanélküliség óriási számát fogja gyarapítani.

Elmondja még levelében a nyomor jellemzésére, hogy nemrégiben a szomszédos vasútállomáson egy

munkanélküli feküdt a vonat alá. Az orvosi boncolás megállapította, hogy az illető négy napon át minden élelem nélkül volt. Nyomora kergette a halált. Mint írja, ilyen és ehhez hasonló eset mindennapos — ahogy ő nevezi új hazáját — „Kinodában”

Póruhárt csász

A mindennapi élet sokszor vet fel olyan eseményeket, amelyek egész regényeszerűen hatnak. Ilyesvalami történt egyik Bajához közel eső községben is. Az egyik községi csász, akinek hivatása volna: őrizni a másét és védeni a vadat, rendszerint hurkokat helyez el és azok segítségével fogdossa a nyulat és más nemes vadat. Reggel felé, amikor hivatalosan kimegy az általa őrzendő területre, első dolga mindig a hurokra került pecsenyéknek összeszedése, mely nemes foglalkozása eddig elég fényesen sikerült neki, mivel zavartalanul üzhette. A múlt hét végén azonban rajtavesztett. Egyik égni kezdő kunyhó tűzének eloltása miatt kissé megkésve érkezett a megszokott vadászterületre és észrevette, hogy a „hurok nyulászörös” és hogy „eltűnt róla a zsákmány.” Nyomokat is vett észre a lerágott akáccsmete körül és azok nyomán haladva az ottani szomszéd gazda földjéig jutott el (aki korán reggel a hurokban ficánkoló nyulat leoldotta és egy zsákba rakva földjére vitte.) A ravasz tol-

vaj megsejtette a valót és inni kért a gazdatól, aki odamutatott cók-mókja mellé helyezett korsóra és mondotta neki, hogy csak igyek bátran, mert jó friss a víz. A csász jót húzott a korsóból, közben pedig még jobban körülnézett és amikor észrevette, hogy a csók-mókok között a zsákban mozog valami, gondolt egy merészet és nagyot... Egy óvatatlan pillanatban megoldotta a zsákot és köpenye alá dugva a „jogos tulajdont” hirtelen elinált tetteinek színhelyéről. A gazda és hozzátartozói azonban félszemmel figyelték az ipszét és mindent láttak, de mit sem szóltak. Mikor a ravasz nyulász eltűnt a helyszínéről azonnal bementek a faluházára és ott bejelentették az egész furfangos históriát. A rendőrség persze nyomban utána nézett a dolognak és amikor a csász házába ment a nyomozással megbízott rendőrfőnök, éppen akkor transzirozták a nyulat... Hiába való lett volna a tényekkel szemben minden tagadás: úgy a csász, mint a császnő vallottak, mint a karikacsapás és a csász rezignáltan egyre csak azt hangoztatta: „Minek is mentem én ahhoz a kunyhóhoz.”

SZÍNHÁZ

Tommy és Társa — zónahely-árákkal. Ma, szerdán este az évadban utoljára lesz alkalma közönségünknek — zónahelyárák mellett — gyönyörködni ebben a ragyogó szépségű operettujdonyságban, amelyet eddig négy telt ház könnyezett, kacagott végig. A főszerepeket Fejér Erzsé és Harcos Irén játsszák.

Viktória — Viola Margit első felléptével. Holnap a világhírű Viktória operettujdonyság kerül bemutatásra Viola Margit, az új primadonna első felléptével. Viola Margit neve országos viszonylatban az elsőrangú fővárosi primadonnák között is igazi művészértéket jelent. Gyönyörű hangja, magas énekkultúrája, végtelenül kedves művészetgyönyörűsége és pompás toalettjei avatják a színpad első csillagává. A Viktória operett nem szorul külön beajánlásra. Elég, ha annyit mondunk róla, hogy a fővárosok minden operettszínházában a Viktóriának tapsol a kontinens népe. Vitéz Jakabfi Dezső káprázatos rendezése, Bethlen B. László zenei vezetése és a kitűnő operett-együttes briliáns játéka minden érdeklődést megérdemel. A Viktória operettujdonyság vasárnapig minden este műsoron van.

HIREK

— **Személyi hir.** Dr. Vojnics Ferenc Baja város polgármestere ma, szerdán délután ismét Székesfehérvárra utazik.

— **Egyházi hir.** Gauder István pétérrévei káplánt hasonló minőségben Bezdánba helyezték át.

— **Elhalasztották a jánoshalmi zászlószentelést.** Az október 5-ére tervezett nagyszabású jánoshalmi zászlószentelési ünnepséget egyelőre elhalasztották, mert ugyan-e napon Bácsbokodon vármegyei céllovó versenyt tartanak. A zászlószentelési ünnepet a rendező bizottság alkalmasabb időre fogja kitűzni.

— **Dalárda próba.** A Bajai Daloskör ma, szerdán délután 6 órakor énekpróbát tart a Tóth Kálmán Kaszinóban. A tagok pontos megjelését kéri az Elnökség.

— **Lelekeszi áthelyezés.** Simon Mátyas keceli káplánt az érseki hatóság hasonló minőségben Jánoshalmára helyezte a vic. adjutorrá előléptetett Horvath Mihály helyére. Itt említjük meg, hogy Loógó Pál volt jánoshalmi vic. adj. Dusnokon megkezdte működését.

— **Hamarosan kinevezik a kiskiráti tanítót.** Mint értesülünk a jánoshalma-kisráti külterületi iskolához a kultuszminiszter Wekerle Gabriella eddigi hergevicai tanítónót nevezte ki. Az így megüresedett hergevicai állást pedig Csincsek István jánoshalmi tanítóval tölti be az iskolaszék, aki egyelőre niint ideiglenesen megbízott helyettes fog tanítani, de véglegesítése befejezettnek tekinthető.

— **A Nemzeti Kaszinó vacsora-utáni kártyaestjei.** A Nemzeti Kaszinó minden hónap első és harmadik szombatján helyiségeiben, kártyázással egybekötött családi jellegű összejövetelt rendez, melyre az egyesület elnöksége ezuton tisztelettel meghívja a nemzeti kaszinó tagjait és családjaikat. Az első kártya est október hó 4-én esti 9 órakor kezdődik. Elnökség.

— **Küldöttség megy Budapestre a vármegyei nyugdíjterher ügyében.** Szabovljevic Dusan aispán a tegnapi nagygyűlésen tette meg előterjesztését az 1931. év háztartási és nyugdíj-költségvetése tárgyában. Ennél a tételnél a vármegye sok olyan költséget visel, amelyet az államnak kellene fedeznie. Marschal Ferenc képviselő indítványára elhatározták, hogy a nagygyűlés vezetőtagjai, a felsőház tagjai és az országgyűlési képviselők küldöttségben járulnak a kormány elé és a legkomolyabban felhívják a miniszterek figyelmét ennek a kérdésnek a sürgősségére.

— **A Turul bajtársi szövetség Bácska vegyestörzse** október 4-én, szombaton este pontosan 8 órára gaudiummal egybekötött értekezletre hívja össze ifjusági tagjait pleniss coloribus.

— **A reálginázium október 6-iki ünnepélye.** A reálginázium Tóth Kálmán-önképzőkörre az aradi vértanúk emlékére október 6-ikán a belvárosi templomban tartandó gyászmeleg után az intézet tornatermében kegyeletes gyászünnepélyt tart a következő műsor szerint: 1. Papp-Váryne—Szabados: Hiszekegy. 2. Mentés Mihály: Arad, szavalja: Choboditzky Róbert VI. o. t. 3. Gyóni—Arokháty—Gondán: Álom a sátorban, melodráma, előadja: Lieli István VIII. o. t. zongorán kíséri Vág János, VIII. o. t. 4. Tóth Kálmán: Az aradi tizenhárom, szavalja Rizsányi József, I. o. t. 5. Emlékezés, tartja Boros Gyula, VIII. o. t. ifj. elnök. 6. Grieg Peer Gynt I. suite, A s e halála, zenekar. 7. Gyökössy E. Hiszek, szavalja Tényi Kálmán, VIII. o. t. 8. Zárószavak, mondja dr. Gondán Felicián, tanár, elnök. 9. Himnusz.

— **Halál a kocsin.** Szabó Imre (fogas) bátmonostori 62 éves lakos tegnap reggel hordókat vitt ki a fia szülőjébe. Fia segítségével együtt rakták fel a hordókat. A szülőben pedig egyedül dobálta le azokat. Dolga végzetével megindult hazafelé, de utközben rosszul lett, lecsuszott a kocsi fenékre és így vitték haza

a lovai. Mikor otthon kaput nyitottak, akkor látták, hogy milyen állapotban ért haza. Gyorsan odahívták Szilágyi István orvost, aki azonban már a beállott halált, amit szívizélhűdés okozott, konstatálhatta.

Forgalomba kerül a bácskai teatojás. Bácskai teatojás jelzéssel a Bácsbodrog vármegyei Fajbromfi, Galamb- és Nyultenyésztők Egyesületének alosztálya, a beszerzési és értékesítő osztály, friss, nemis tojásfajtát honosít meg és hoz forgalomba. A teatojást, ugyancsak az összes fajbromfi fajokat a piacokon rendelkezésére bocsátják a fogyasztó közönségnek.

Ismét repül Baja felett a Schmolli. Legutoljára egy esztendővel ezelőtt ugyanebben az időtájt járt Baján a Schmolli cipőpasztagyár reklám repülőgépe. A Baján már igen jól ismert repülőgép a napokban csütörtökön vagy pénteken ismét ideérkezik — aszerint mint erre az időjárás alkalmasabbnak mutatkozik és az esti órákban repülést tart. Jelenleg Mohácsra tartózkodik s onnét jön Bajára a „Schmolli” jelzés alakjában kivilágított repülő.

Megnyitott Baján az első lóhús mézarszék. A város közönségét feltétlenül érdekli a híradás, hogy tegnap megnyitott Baján az első lóhús mézarszék. Prágai János mézáros érdeme ez a város történetében eddig ismeretlen újítás. A lóhús mézarszék az Erzsébet királyné-utcában van és számára tegnap a városi közbiztonság levágták már az első lovat. A szegény állatot valószínűleg hamar követi a többi is és bár a mézarszék forgalmát az olcsó szentistváni husok egyelőre leszorítják, előreláthatóan az inség a szegényebb lakosságot mégis rántalja a kissé szokatlan ízű, de tisztta és egészséges lóhús élvezésére.

Halálát okozta az erjedő bor. Kövesdy Mihály 76 esztendősen remi gazdaembert hétfőn délután megölte az erjedésben levő új bor. Az öreg Kövesdy 5 óra tájban lement a borpincébe, — ahol több hordóban állott a most szüretelt és erősen erjedő új bor — és nem is jött fel többé onnét. Vigyázatlanságáért az életével fizetett, mert amire hozzátartozói elűnését észrevették — meghalt. Alig tudták újabb életveszély nélkül felhozni a pincéből az öregember holttestét, annyira megtöltötte a levegőt a kiömlő szén-sav. A sajnálatos eset másokat is vigyázatra int, mert különösen az idej erős borok erjedése sok halálos szerencsétlenség okozója lehet.

Ipari kiállítás a Szegedi Ipartestületben. A szegedi fogadalmi templom és egyetemi építkezések felszentelésével kapcsolatos ünnepek időpontjával esik össze a sze-

gedi ipartestületnek az a nagyszabású kiállítása, amelyet székháza összes helyiségeiben október hó 18—28. között rendez. A kiállítás vásárral lesz egybekötve, ahol az összes szakmák képviselői közül több mint 100 kiállító vesz részt. Ez a kiállítás hivatalosan bemutatni Szeged reprezentáns kézműiparát, bizonyosságot szolgáltatva arról, hogy a magyar ipar színvonala ugy minőségben mint árban legalább is egyenrangú a legkiválóbb külföldi gyártmányokkal. A kiállítás iránt általános érdeklődés nyilvánul meg a vidéki városok részéről is, úgy anynyira, hogy újabb kiállítók részére a rendezőségnek már nem áll módjában helyet biztosítani.

Versenyárgyalás élelmiszerek szállítására. A m. kir. Hunyadi János honvéd gyalogezred I. zlj. közétkeztési bizottsága részére 1931. évben szükséges élelmiszerek szállítására nyilvános versenyárgyalást hirdet. A különféle hus, főzelék és fűszerfélék szállítására vonatkozó ajánlatokat október 28-án délelőtt 9 óráig lehet benyújtani. Részletes felvilágosítás a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál 10420. számra való hivatkozással beszerezhető.

Versenyárgyalás. A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége nyilvános versenyárgyalást hirdet a csongrádi Tisza hídnál létesítendő pillér biztosítási munkák végrehajtására. Az ajánlatokat legkésőbb október 21-én déli 12 óráig kell a szegedi üzletvezetőségnek benyújtani. Részletes felvilágosítás a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál a 10414. számra való hivatkozással beszerezhető.

Akinek a szívműködése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Szív- és székelybetegségek megállapították, hogy a Ferenc József viz súlyos billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellelmesen hat. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kaphatják.

SPORTHIREK

Válságba dönti a bajai sportegyesületeket a város közönye.

Két hónappal ezelőtt rukkoltunk elő utoljára a bajai sportviszonyok türethetlenségével s a sportegyesületek sanyaru helyzetével. Eddig várunk türelemmel, reméltük a bajok orvoslását, a remény azonban mint már két éve most sem akart megváltozni. Maradt továbbra is remény.

Énis Philips rádiót veszek!

Mert jó minősége évekig nem változik, kezelése egyszerű és veszélytelen. 6-12-18 havi részletre bárhol beszerezhető.

Minőség, jótállás, részlet, service

Most, az elmúlt napokban olvastuk az egyik budapesti sportlapot, mely többek között beszámol a szombathelyi sportegyesületek kérelméről az Országos Testnevelési Tanácshoz. Nem többe kérnek csupán 15000 pengő hozzájárulást az új tribün építéséhez. Szinte látjuk mint lélekliz fel erre a városi tanácsstagok javarésze, akik szerint, ha az ország egyik legnagyobb városa csak most tervezi a sportpálya tribünjének felépítését, akkor a mi határszéli kis városunk ráér még ábrándozni és várni a kérdés megoldására néhány évig. Sajnálattal kell a városi tanács tudomására adnunk, hogy Szombathely nem az első tribünre kéri a testnevelési tanács hozzájárulását, mert már másik két pálya gyönyörű fedett tribünnel rendelkezik, hanem a város kevésnek találja hat sportegyesület számára a meglévő két pályát és elősegíti a szombathelyi sport fellendülését. Előre megjósolhatjuk, hogy kérelmek sikere is lesz és nem is praecedens ez a kérelem, mert számos sportpálya kiépítése történt áltami segéllyel.

Azon, hogy a város közönnel türe el a vízi sport lassu kipusztulását nem is csodálkozunk, mert a tengeri kigyóvá nőtt Kamarásduna rendezése nélkül halvaszületett gondolat volna a vízi sportok fellendítését megkísérelni Baján. Hogy más egyébként kulturált városokban népszerű sportágakat nem lehet megszervezni és megkedveltetni azt az egyesületek válságos helyzetében, senki-nek sem kell külön megmagyarázni. Azt azonban, hogy akkor amikor (a város minden tekintetben próbálkozik Baja kiépítésével) a városi tanács előtt szönyegre kerül ez a kér-

dés, miért lehet úgy kezlegyintéssel adakta tenni ezt az égetően szükséges problémát — senki megmagyarázni nem tudja, erre feleletet adni nem is lehet. Mintha nem most lehetne leggazdaságosabban és legolcsóbban hozzáfogni a sportpálya rendezéséhez és a tribün felépítéséhez, amikor ezrek kiálltanak kenyérért és munkáért, amikor a városi munkanélküliek türelmetlenül várják a legkisebb munkaalkalmat.

De ha sem az egyesületek ajánlatait nem fogadja el a város, sem maga nem törődik a kérdés megoldásával, nem egyet jelent-e ez a kérdés megtagadásával? Sajnos pedig ez nem jelent mást, mint, hogy városunk sportélete nem nagyobb ténnyező a városi tanács szemében, mint a néhány ezer lakosu Bataaszék és még egynéhány kisebb községben. Mert a többi városoktól ebből a szempontból csak annyira maradunk el bajaiak, hogy utópia abban reménykednünk, hogy valamikor is elérjük fejlett sportéletünket.

Jánoshalma és Katymár csapatai mérték össze erejüket vasárnap Jánoshalmán Martinek bíró vezetésével, mindvégig sima, szép mérkőzésben. Az állandó jánoshalmi főlány etedménye 6 : 1. A katymári csapatnak kitűnő kapusa van, a csatársor azonban nem jó futó s így összjáték lehetetlen. Így is biztatunk kell a katymári csapatot, mely fiatal erővel fejlődésképes s állandó gyakorlás mellett még szép eredményekhez juthat.

Laptulajdonos Uj Elet nyomda r. t.
Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető
DR. MAMUSICH JÓZSEF.

U—R—A—N—I—A

1930. október hó 1-én, szerdán délután 6 és este fél 9 órakor.

N a n e t t e t e é d e s !

Bübajos vigjáték világgatrakció 10 felvonásban. Főszerepben : Hans Junkermann, Ruth Weyher és Georg Alexander. Ezt megelőzi :

A titokzatos szálloda

(Biaritzi kalandornó.) Kitűnő detektiv kaland 8 felvonásban. Főszerepben : Magda Sonja és Livio Pavanelli. Híradók.

Rádiót és villanyt Brusztnál!

(Baja, Szent István-tér 4. Telefon: 255. — Közgazdasági Bank épülete.)

Megbízható, praktikus, olcsó!

1448 szám. kórh. 1930.

Árlejteségi hirdetmény

Baja városi közpénztárához az 1931. évi szükségletét képező alant felsorolt termésmennyiség, fűszer és egyéb apróbb szükségletei szállításának biztosítására f. évi október hó 28-án d. e. 9 órakor a kórház gazdasági hivatalában, zárt írásbeli ajánlatokat elfogadásával nyilvános árlejtesést tart.

Bánatpénz fejében a szállítandó cikkek mennyisége után előálló ajánlati árnak 2% készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban, takarékpénztári betétkönyvben az árlejtes megkezdése előtt a kórházpénztárnál letétbe helyezendő és az erről szóló hivatalos nyugta a szabályszerűen felbélyegzett ajánlatokhoz csatolandó. Az ily módon felszerelt ajánlatok „Ajánlat Baja városi közpénztárához 1931. évi termésmennyiség és fűszer szükségletére” jelzéssel ellátott lezárt és lepecsételt borítékban nyújtandó be.

A nem ily módon felszerelt vagy elkésztett beérkező ajánlatok figyelembe nem vehetők.

A szállítási feltételek és ajánlati lap, melybe ajánlattevő által az az egységárak szám és betűvel beirandók és az előirt mennyiség után kiszámítva összegezendők a kórház gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt díjmentesen beszerezhetők.

Szállítás alá kerülnek hozzávetőleges mennyiségben, amelynek a rendelés mindig több vagy kevesebb is lehet:

300 kgr. lencse, 200 kgr. borsó, 3000 kgr. bab, 2400 kgr. rizs, 3000 kgr. cukor, 240 kgr. kávé, 1000 kgr. aszalt szilva, 200 kgr. szilvaiz, 300 kgr. pótkávé, 30 kgr. ételolaj, 150 kgr. paprika édes nemes, 50 kgr. bors fekete, 30 kgr. bors szegfű, 24 kgr. csokoládé, 24 kgr. mandula, 10 kgr. mogyoró, 20 kgr. mazsola, 10 kgr. fahéj, 15 kgr. párizsi sajt, 20 kgr. Trappista sajt, 10 kgr. Ementhali sajt, 50 kis üveg rum esencia, 10 kgr. köménymag, 200 kgr. mák, 150 kgr. dió héjas, 20 kgr. dió bel, 20 kg cacao, 40 kg. méz, 200 szál vanília, 10 kgr. mustár, 24 kgr. tea, 10 kgr. majoranna, 240 kgr. só, 200 kgr. csészta, 50 kgr. sapegetti, 40 ltr denaturált szesz, 240 kgr. kokusz szappan, 200 kgr. szappanszóda, 60 ltr. kékitő, 20 kgr. rizs keményítő, 20 kgr. Flora gyertya, 20 iv dörzs vászon, 20 doboz fogvájó, 4000 doboz svéd gyufa, 200 kgr. kőolaj, 300 doboz linoleum pasza, 200 doboz szódol, 100 kgr. fly-tox, 2000 drb. legyfogó szallag, 250 cirokseprő, 250 drb. surolókefe, 50 drb. nyeles surolókefe, 600 drb. csomagolt faszén, 240 drb. kályhatisztító vaspap

Ajánlatok legjobb minőségű áruval teendők s az ajánlott áruból minta mellékelendő. Az aszalt szilva 80-as ládacsomagolás, a bakkávé Santos vagy ennek meg-

felelő minőségű. Hűvelyes veteményekre külön ajánlat is tehető.

Baja 1930. évi szeptember hó 30.

Dr. Róna s. k.

m. kir. egészségügyi főtanácsos, igazgató.

1446 szám. kórh. 1930.

Árlejteségi hirdetmény.

Baja városi közpénztárához a szükségletét képező 60 erdei öl 2.00-2.20 m. ké éves vágású szurkos nyár hasátfá szállításának biztosítására zárt írásbeli ajánlatok benyújtása mellett f. évi október hó 28 n d. e. 11 órakor a kórház gazdasági hivatalában nyilvános árlejtesést tart.

A szabályszerűen felbélyegzett ajánlatok, lezárt és lepecsételt borítékban „Ajánlat Baja városi közpénztárához tűzifa szükségletének szállítására” jelzéssel a kórház igazgatóságához címezten a kórház gazdasági hivatalában adandók át.

Bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 2% a készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban, esetleg takarékpénztári betétben a kórház pénztárnál letétbe helyezendő s az erről vett hivatalos nyugta az ajánlatokhoz csatolandó.

Ajánlati lapok és a vállalati feltételek a kórház gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt díjmentesen beszerezhetők.

Szabálytalanul felszerelt, elkésztett beérkező ajánlatok figyelembe nem vehetnek. Baja, 1930. évi szept. hó 30.

Dr. Róna s. k.

m. kir. egészségügyi főtanácsos
kórházigazgató.

1447 sz. kórh. 1930.

Árlejteségi hirdetmény

Baja városi közpénztárához 1931. évi mintegy 14.000 kgrm marhahús, 4500 kgrm borjúhús, 3000 kgrm sertéshús és sertéskészítmény szükségletének biztosítására, 1930. évi október hó 28-án d. e. 10 órakor nyilvános árlejtesést tart. A kórház-igazgatóságához címzett, kellőképpen felbélyegzett zárt és lepecsételt ajánlatok „Ajánlat Baja városi közpénztárához 1931. évi marha, borjú és sertéshús szükségletének szállítására” jelzéssel ellátva a kórház gazdasági hivatalában adandók át.

A husneműnek első minőségűnek kell lennie és 10 százaléknál több csontot nem tartalmazhat.

Vállalkozó cég mindenkor jó, egészséges állapotban levő marhából származó húst köteles szállítani. Bika, bivaly, növendék marha, vagy tehénhús nem fogadtatik el. I. osztályu hus alatt értendő: fartőhegy, csipőfartó, hátszin, keresztfartó, vékony hátszin mint leveshúsok, to-

vább rostélyos, felsál, ramsteak és vesepecsenye mint pecsenyehusok.

Ajánlattevő tartozik az árlejtes megelőzőleg a szállítandó mennyiség után esedékes összeg 2 százalékát bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy takarékpénztári betétkönyvben a kórházpénztárnál letétbe helyezni, mely bánatpénz a szállítás elnyerése esetén óvadékképpen 5 százalékra egészítendő ki.

A kereseti követelés havonként vállalkozó II-od és III-ad fokú bélyegilletékekkel ellátott nyugtájára, forgalmiadó felszámítása nélkül fog a vállalkozónak a kórházpénztár által kifizettetni.

Elkésztett beérkező vagy hiányosan felszerelt ajánlatok figyelembe vételre nem fognak.

Ajánlat kizárólag egységárban teendő. Ajánlati úriapok és vállalati feltételek a kórház gondnoki hivatalban a hivatalos órák alatt díjtalanul beszerezhetők.

Baja, 1930. évi szeptember hó 30.

Dr. Róna s. k.

m. kir. eü. főtanácsos
igazgató

ÉRTESÍTÉS

Értesítem a nagyérdemű hölgy közönséget és m. t. vevőimet, hogy a városi épületében (volt Türkl és Morgenstein féle helység) **LÖ-
VENSTEIN női ruha üzletében**

kalapszalonomat

megnyitottam, ahol a legújabb modellek és a legsikkesebb bécsi kreatiókat raktáron tartom.

Mérsékelt árainról ezután is biztosítom nagyérdemű vevőimet.

Szíves támogatást kérve maradtam tisztelettel **Madame Kalapszalom**
G. ENGELMANN MÁRIA.

**Elsőrendű saját termésű
boraimat
60 fillérért kimérem**

Szíves pártfogást kér

Rózsa István

Szegedi ut 12

Apró hirdetések.

Öt hónapos fajtiszt „Leghorn” hakasok eladó. Gróf Széchenyi-utca 2 szám.

Egy kisebb kerek asztalt és egy könyvszekrényt keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Kiadó ház Bem József u. 13 sz. alatt 3 szoba, 2 konyha, élesztár, fűkamra egyben vagy két részletben nov. 1-re kiadó. Értekezni lehet Ősz-utca 11 szám alatt.

Vidékiek utazásaik alkalmával szívesen veszik igénybe a

Bellevue pensiót,

hol barátságos családi otthon várja őket. Minden uccai szobához balkon tartozik, este kilátásnyílik balkonjainkról a ki-
világított
Halászbástyára.

Mérsékelt árak mellett kitűnő étkezés, figyelmes kiszolgálás, kellemes társasélet.

A város központjában a villamos megálló közvetlen közelében. Szoba árak már napi P. 3.—tól. Kérem a címre ügyelni!

Bellevue pensió

Budapest, V. Zoltán ucca 8. sz.

Automata: 140 P. 8.

Tulajdonos:

özv. dr. Hegedűsné és Fia.

Ejjeli

szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva
szept. 27-től okt. 6-ig

**Lovasy Üdön
dr. Geiringer János**
gyógyszertára.

LAKY

25

Telefonszám: 375.

**bérautója
megrendelhető,
helyben és vidékre**

Saját gyártmányu
acélsodronyágybetét
ára P. 16.00

ÜTRY PÁL FIAINÁL

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon: 280.